

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2015

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍՏ 7

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանքի պահանջը և պատասխանների առաջարկվող տարբերակները: Եթե Ձեզ չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք այն բաց թողնել և դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Ձեր առջև դրված թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը ազատորեն կարող եք օգտագործել սևագրության համար: ***Թեստ-գրքույկը չի ստուգվում: Ստուգվում է միայն պատասխանների ձևաթուղթը:***

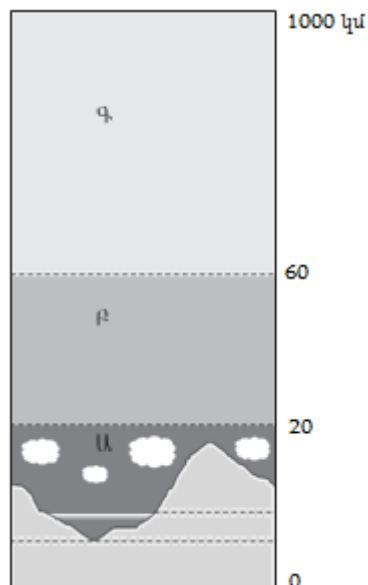
Առաջադրանքները կատարելուց հետո չմոռանաք պատասխանները ուշադիր և խնամքով նշել պատասխանների ձևաթղթում: Պատասխանների ձևաթղթի ճիշտ լրացումից է կախված Ձեր քննական միավորը:

Ցանկանում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1) Նկարում մթնոլորտի ո՞ր շերտն է նշված *Ա* տառով.

- 1) արտաքին ոլորտը
- 2) ջերմոլորտը
- 3) ներքնոլորտը
- 4) վերնոլորտը

2) Միջին մասշտաբի քարտեզներ են.

- 1) 1 : 1 000 000 — 1 : 5 000 000
- 2) 1 : 5 000 000 — 1 : 10 000 000
- 3) 1 : 10 000 — 1 : 200 000
- 4) 1 : 200 000 — 1 : 1 000 000

3) Հասարակածի վրա տեղակայված երկու քաղաքների հեռավորությունը 4000 կմ է, իսկ քարտեզում՝ 20 սմ: Քարտեզի մասշտաբը կլինի.

- 1) 1 : 60 000 000
- 2) 1 : 80 000 000
- 3) 1 : 20 000 000
- 4) 1 : 40 000 000

4) Երկրի՝ իր առանցքի շուրջը պտույտի հետևանք չէ.

- 1) շարժվող մարմինների հետագծի շեղումը իր սկզբնական ուղղությունից
- 2) ժամային գոտիների առանձնացումը
- 3) գիշեր-ցերեկ հերթափոխությունը
- 4) տարվա եղանակների առաջացումը

5

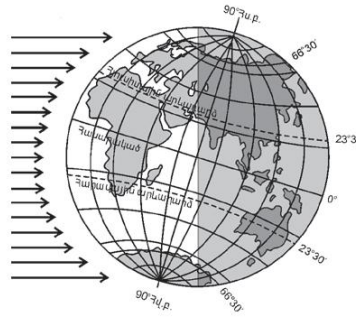
Երկրի մակերևույթում այն տեղը, որը երկրաշարժի օջախի վերևում է և նրան ամենամոտն է, կոչվում է.

- 1) սեյսմոգրաֆ
- 2) ցունամի
- 3) հիպոկենտրոն
- 4) էպիկենտրոն

6

Ըստ նկարի՝ տարվա n° ր եղանակն է հարավային կիսագնդում.

- 1) աշուն
- 2) ձմեռ
- 3) գարուն
- 4) ամառ

7

Բնութագրումով որոշել լեռների հասակը.

Այդ հասակի լեռները սովորաբար բարձր են, կատարները՝ սրածայր, լանջերը՝ զառիթափ: Բնչ հասակի լեռներ են.

- 1) միջին
- 2) հնագույն
- 3) երիտասարդ
- 4) հին

8

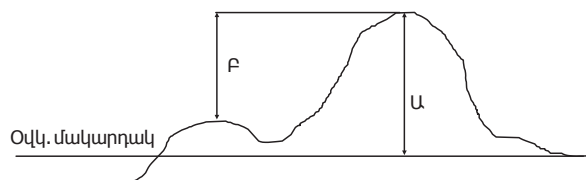
Երևան քաղաքում հունվարի 10–ին գրանցվել են օդի հետևյալ ջերմաստիճանները՝ -5° , -9° , -6° , -4° , $+3^{\circ}$, $+5^{\circ}$, $+2^{\circ}$, -2° : Օդի միջին օրական ջերմաստիճանը կլինի.

- 1) -2°
- 2) -4°
- 3) 2°
- 4) 3°

9

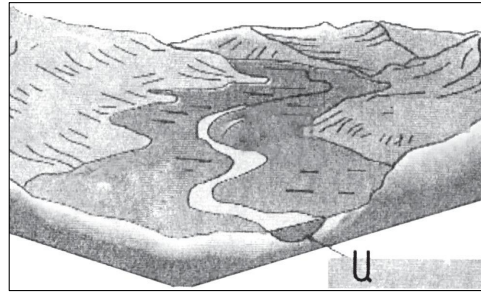
Նկարում կետի n° ր բարձրությունն է նշված F տառով.

- 1) առավելագույն
- 2) միջին
- 3) հարաբերական
- 4) բացարձակ

10 Նկարում Ա տառով նշված է գետի.

- 1) ջրհավաք ավազանը
- 2) ջրբաժան գիծը
- 3) հունը
- 4) ողողատը

11 «Գետ — հորդացման սեզոն» գույգերից ընտրել ճիշտը.

- 1) Օրինոկոն — ձմեռ
- 2) Ջամբեզի — ամառ
- 3) Եփրատ — ձմեռ
- 4) Հուանհե — գարուն

12 Ո՞ր բնական զոնային են առավել բնորոշ սառցադաշտերի ներգործությամբ ստեղծված ռելիեֆի ձևերը.

- 1) արկտիկական անապատների
- 2) բարեխառն գոտու տափաստանների և անտառատափաստանների
- 3) սավաննաների և նոսր անտառների
- 4) անապատների և կիսաանապատների

13 Բնութագրումով որոշել նեղուցը.

Այդ նեղուցը միացնում է երկու օվկիանոս և անջատում է Հրո երկիր կղզին մայրցամաքից: Ո՞ր նեղուցն է.

- 1) Թորեսի
- 2) Մագելանի
- 3) Բերինգի
- 4) Կուկի

14 Ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) Անցումային կլիմայական գոտիները այդպես են կոչվում այն պատճառով, քանի որ դրանք անցնում են տաք և ցուրտ կլիմաների միջև:
- 2) Անցումային կլիմայական գոտիները ևս ունեն իրենց բնորոշ օդային զանգվածները:
- 3) Տարվա տարբեր սեզոններին անցումային կլիմայական գոտիներ են թափանցում տարբեր տիպի օդային զանգվածներ:
- 4) Անցումային կլիմայական գոտիներում օդի ջերմաստիճանի, տեղումների քանակի և գերիշխող քամիների սեզոնային փոփոխություններ չկան:

15

Ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) Ամսաթվի փոփոխման գիծն անցնում է գլխավոր միջօրեականով:
- 2) Յուրաքանչյուր ժամային գոտու համար գոտիական ժամանակ է ընդունվում նրա կենտրոնով անցնող միջօրեականի տեղական ժամանակը:
- 3) Յուրաքանչյուր ժամային գոտի ընդգրկում է 30°:
- 4) Միջօրեականի վրա տվյալ պահին դիտված ժամանակը կոչվում է դեկրետային ժամանակ:

16

Բոսֆորի նեղուցով ո՞ր ծովերն են միանում.

- 1) Եգեյան և Մարմարա
- 2) Սև և Մարմարա
- 3) Ադրիատիկ և Հոնիական
- 4) Ազովի և Սև

17

Աֆրիկայի մերձհասարակածային գոտու գետերը հորդանում են.

- 1) յուրաքանչյուր կիսագնդի ձևում
- 2) ողջ տարվա ընթացքում
- 3) յուրաքանչյուր կիսագնդի գարնանը
- 4) յուրաքանչյուր կիսագնդի ամռանը

18

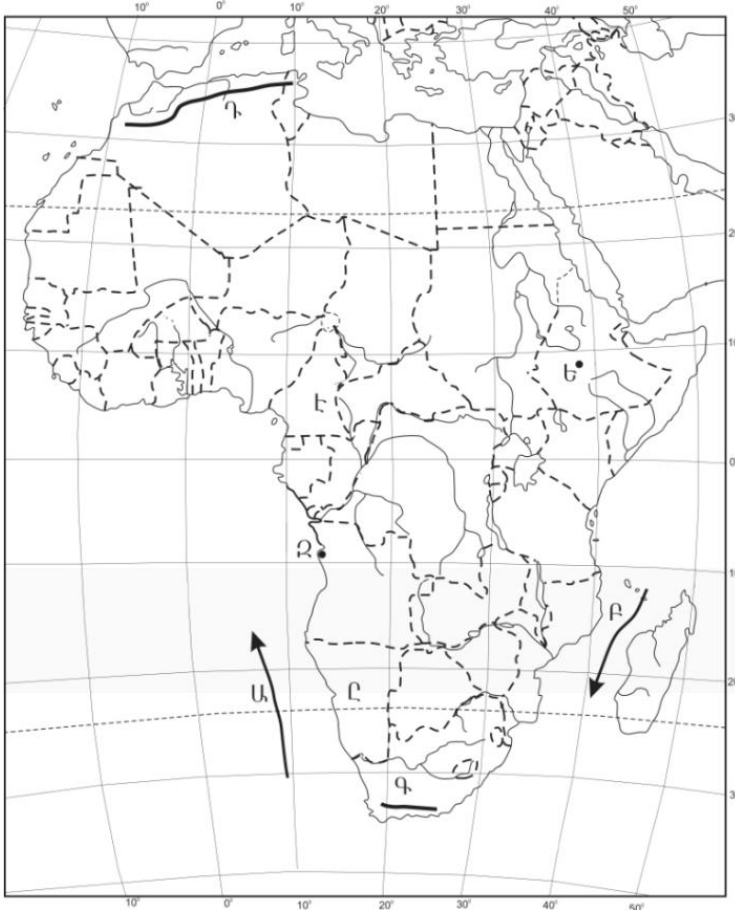
Ի՞նչ ծագում ունի Մեծ արգելախութը.

- 1) տեկտոնահրաբխային
- 2) կորալային
- 3) մայրցամաքային
- 4) հրաբխային

19

Ո՞ր օվկիանոսային հոսանքն է քարտեզում նշված Ա տառով.

- 1) Կանարյան
- 2) Սոմալիական
- 3) Մոզամբիկի
- 4) Բենգելյան

20

Ո՞ր պետությունն է քարտեզում նշված Է տառով.

- 1) Կամերուն
- 2) Գաբոն
- 3) Չադ
- 4) Նիգեր

21

Ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) Բնակչության թվի կտրուկ աճի հետևանքով զարգացած երկրներում ստեղծվել է «ժողովրդագրական ճգնաժամ»:
- 2) Բնակչության վերարտադրությունը հիմնականում պայմանավորված է երկրի բնակլիմայական պայմաններով:
- 3) Բնակչության վերարտադրության առաջին տիպի երկրներին բնորոշ են ցածր ծնելիությունը, ցածր մահացությունը և ցածր բնական աճը:
- 4) «ժողովրդագրական պայթյունը» բնութագրվում է բնակչության դանդաղ աճով և բնորոշ է զարգացած երկրներին:

22

Ցեղակից լեզուների ամբողջությունը, որն իրենից ներկայացնում է լեզուների ծագումնաբանական դասակարգման հիմնական, ամենախոշոր միավորը, կոչվում է.

- 1) ժողովուրդ
- 2) էթնոս
- 3) լեզվաընտանիք
- 4) լեզվախումբ

23

Բնութագրումով որոշել պետությունը.

Հարավարևմտյան Ասիայի այս պետությունն ունի բազմազգ բնակչություն: Բնակչության մեծ մասն ուղղափառ քրիստոնյաներ են: Արդյունաբերության մեջ առաջնային տեղը պատկանում է գյուղատնտեսական հումք մշակող ճյուղերին: Աձեցվող կարևորագույն մշակաբույսերն են թեյը և ցիտրուսային պտուղները: Ո՞րն է այդ պետությունը.

- 1) Ադրբեջանը
- 2) Իրանը
- 3) Վրաստանը
- 4) Ուկրաինան

24

2005 թ. ՀՀ է ժամանել 10441 մարդ, մեկնել՝ 18135 մարդ: Միգրացիայի ծավալը հավասար կլինի.

- 1) 8135 մարդ
- 2) 8576 մարդ
- 3) 28576 մարդ
- 4) 7694 մարդ

25

Ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) Կեղծ ուրբանիզացումը բնորոշ է զարգացող երկրներին:
- 2) Խմբային գյուղական տարաբնակեցումը բնորոշ է Կանադային և Ավստրալիային:
- 3) Ջարգացած երկրներում ցածր է ուրբանիզացման մակարդակը:
- 4) Ջարգացող երկրներում ցածր են ուրբանիզացման տեմպերը:

26

Միջերկրական ծով ելք ունեցող պետություն է.

- 1) Հորդանանը
- 2) Սաուդյան Արաբիան
- 3) Լիբանանը
- 4) Իրաքը

27 Ո՞ր երևույթն է կոչվում է «քիմիական արտադրության արտահանում».

- 1) քիմիական արդյունաբերության որոշ ճյուղերի և արտադրությունների արդյունաբերության այլ ճյուղերի հետ համատեղ միջճյուղային համալիրների ստեղծումը
- 2) քիմիական արդյունաբերության ապրանքների արտահանումը
- 3) քիմիական արտադրանքը արդյունաբերության այլ ճյուղերում օգտագործելը
- 4) զարգացած երկրների քիմիական արդյունաբերության ձեռնարկությունները զարգացող երկրներում տեղաբաշխելը

28 Հնդկաստանի վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է սխալ.

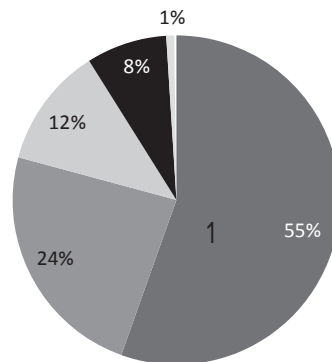
- 1) Երկրում շատ բարձր է ուրբանիզացման մակարդակը:
- 2) Աչքի է ընկնում բնակչության բնական աճի բարձր ցուցանիշով:
- 3) Երկրի բնակչության մեծամասնությունը դավանում է հնդուականություն:
- 4) Բնակչության թվով աշխարհի երկրորդ պետությունն է:

29 Բնակչությունը խիստ անհավասարաչափ է տեղաբաշխված.

- 1) Լատվիայում և Լիտվայում
- 2) Ուկրաինայում և Մոլդովայում
- 3) Բելգիայում և Դանիայում
- 4) Չինաստանում և Կանադայում

30 Դիագրամում տրված է աշխարհի բնակչության բաշխումն՝ ըստ բարձրության գոտիների: Ո՞ր բարձրության գոտուն է համապատասխանում 1 թիվը.

- 1) 1000–2000 մ
- 2) մինչև 200 մ
- 3) 200–500 մ
- 4) 500–1000 մ

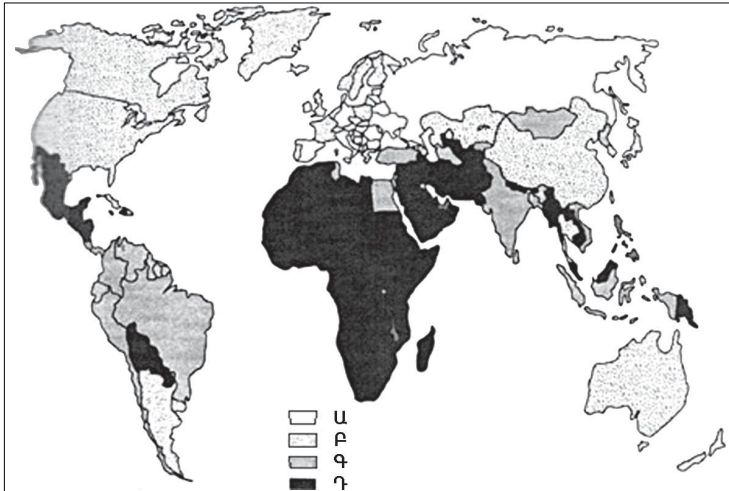

31

Քարտեզում ո՞ր տառով են նշված բնակչության առավել բարձր ծնելիության ցուցանիշ ունեցող երկրները.

- 1) Գ
- 2) Դ
- 3) Ա
- 4) Բ

32

Ո՞ր շարքի երկրներն են առաջատար երկաթի հանքաքարի պաշարներով.

- 1) Ավստրալիա, Ռուսաստան, Բրազիլիա
- 2) ԱՄՆ, Կանադա, Մեծ Բրիտանիա
- 3) Գերմանիա, Ֆրանսիա, Ճապոնիա
- 4) Չինաստան, Ուկրաինա, Թուրքիա

33

Ո՞ր պնդումն է սխալ.

- 1) Կուրի և Արաքսի ջրհավաք ավազանների միջև ջրբաժան գիծը ՀՀ գլխավոր կլիմայաբաժանն է:
- 2) ՀՀ Արաքսի ավազանին պատկանող գետերը բացառապես սնվում են ձնաանձրևային ջրերով:
- 3) ՀՀ բոլոր գետերը պատկանում են Կասպից ծովի ներքին հոսքի ավազանին:
- 4) Կուրի և Արաքսի միջև ջրբաժան գիծն անցնում է Ջավախքի, Փամբակի, Արեգունու և Սևանի լեռների կատարամերձ տեղամասերով:

34

Գեղարքունիքի մարզում երկաթուղային կայարան ունեն.

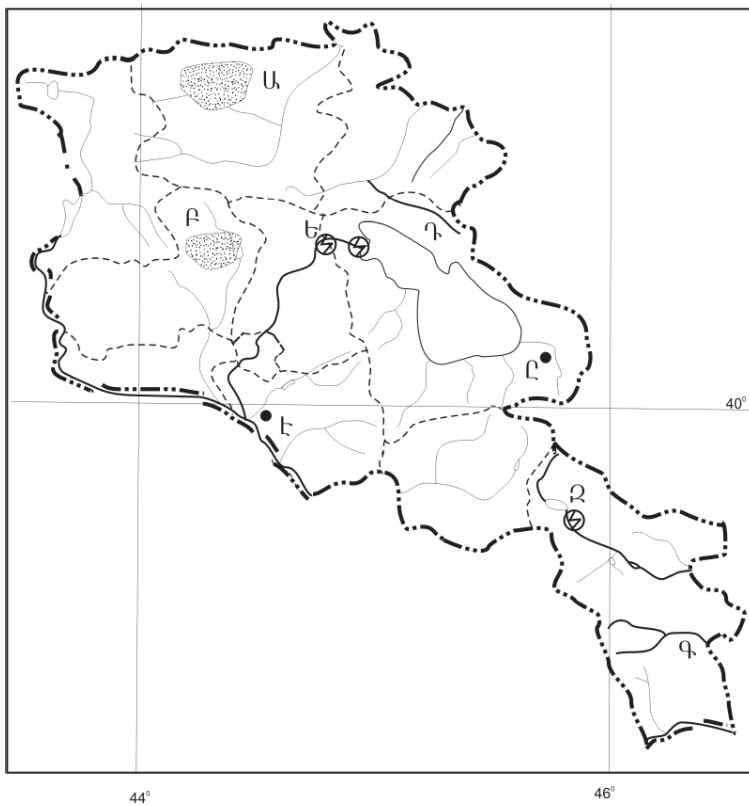
- 1) Սոթքը և Սևանը
- 2) Ճամբարակը և Մարտունին
- 3) Մարտունին և Գավառը
- 4) Վարդենիսը և Վարդենիկը

35 Ո՞ր գետը Արագածոտնի մարզի տարածքով չի հոսում.

- 1) Ամբերդ
- 2) Քասաղ
- 3) Մեծամոր
- 4) Գեղարոտ

36 Ո՞ր գետն է քարտեզում նշված Գ տառով.

- 1) Հագարու
- 2) Որոտան
- 3) Ողջի
- 4) Մեղրիգետ

37 Ո՞ր ջրեկն է քարտեզում նշված Ե տառով.

- 1) Սևանի
- 2) Արգելի
- 3) Հրազդանի (Աթարբեկյան)
- 4) Քանաքեռի

38 Անտառային ռեսուրսներով աղքատ երկրներ են.

- 1) Մալայզիան և Կոլումբիան
- 2) Ավստրալիան և Եգիպտոսը
- 3) Կանադան և Ֆինլանդիան
- 4) Բրազիլիան և Ինդոնեզիան

39

Տրվածներից ո՞րը պետք է առաջնահերթ հաշվի առնել բնակավայրում թունավոր արտանետումներ ունեցող ձեռնարկությունները տեղաբաշխելիս.

- 1) էլեկտրատրանսպորտի քանակը
- 2) անթափոն արտադրությունների առկայությունը
- 3) բնակավայրի տարեկան միջին ջերմաստիճանը
- 4) քամիների վարդը

40

Ո՞ր պատասխանն է ճիշտ.

Որոշակի կլիմայական պայմաններում, միայն տարվա տաք եղանակներին արեգակնային ճառագայթների ազդեցությամբ մթնոլորտում առաջնային աղտոտող նյութերը քայքայվում են և առաջանում են նոր նյութեր: Այդ երևույթը կոչվում է.

- 1) ջերմոցային էֆեկտ
- 2) ջերմային աղտոտում
- 3) թթվային անձրև
- 4) լուսաքիմիական սմոգ

41

Գրել այն ջրէկների համարները, որոնք չեն մտնում Հրազդանի կասկադի մեջ.

1) Տաթևի	5) Այրումի
2) Երևանի	6) Սևանի
3) Արգելի	7) Արգնիի
4) Քանաքեռի	8) Շամբի

42

Գրել այն սառը ծովային հոսանքների համարները, որոնք պատկանում են Խաղաղ օվկիանոսին.

1) Կանարյան	5) Սոմալիական
2) Ֆոլկլենդյան	6) Պերուական
3) Բենգելյան	7) Լաբրադորյան
4) Կալիֆոռնիական	8) Օյասիո

43

Գրել այն երկրների համարները, որոնց բնորոշ է «ժողովրդագրական պայթյունը».

1) Ռուսաստան	5) Քենիա
2) Պակիստան	6) Լեհաստան
3) ԱՄՆ	7) Գերմանիա
4) Ճապոնիա	8) Իտալիա

44

Տրված պետությունները դասավորել ուրբանիզացիայի մակարդակի աճման կարգով.

- 1) Հնդկաստան
- 2) Բուրնան
- 3) Մեծ Բրիտանիա
- 4) Ռուսաստան

45

Աշխարհի վառելիքաէներգետիկ արդյունաբերության վերաբերյալ տրված պնդումներից որոնք են ճիշտ, որոնք՝ սխալ

- 1) Էլեկտրաէներգետիկայի արտադրության կառուցվածքում ամենամեծ բաժինն ունեն ջրաէլեկտրակայանները:
- 2) Ատոմային էներգետիկան զարգացած է տնտեսապես զարգացած երկրներում, որոնք վառելիքով ու ջրաէներգետիկ ռեսուրսներով համեմատաբար աղքատ են:
- 3) Վառելիքաէներգետիկ արդյունաբերությունը համալիր ճյուղ է՝ բաղկացած վառելիքային արդյունաբերությունից և էլեկտրաէներգետիկայից:
- 4) Վառելիքաէներգետիկ արդյունաբերության զարգացման հաջորդական երեք փուլերն են ածխայինը, միջուկայինը և նավթագազայինը:
- 5) Նավթի հանույթի ծավալով առաջատար երկրներն են Ճապոնիան, Գերմանիան և Ֆրանսիան:
- 6) Աշխարհի արդյունաբերությունն աշխարհի վառելիքային արդյունաբերության ամենաարագ զարգացող ենթաճյուղն է:

Բ մակարդակ

46

Քաղաքն արևելյան երկայնության 20° -ի վրա է: Ո՞ր ժամային գոտում է այն.

- 1) 4-րդ
- 2) 0-ական
- 3) 2-րդ
- 4) 1-ին

47

Լեռը օվկիանոսի ափին է՝ 45° գուգահեռականի վրա: 0° ջերմաստիճանի դեպքում մթնոլորտային ճնշումը նրա գագաթին հավասար է 450 մմ ս. ս.: Լեռան բացարձակ բարձրությունը կլինի.

- 1) 3100 մ
- 2) 4500 մ
- 3) 1345 մ
- 4) 2495 մ

48

Ո՞ր շարքի ջրավազանները նույն օվկիանոսի մասեր չեն.

- 1) Հյուսիսային ծով, Բիսկայան ծոց, Բալթիկ ծով
- 2) Օխոտի ծով, Դեղին ծով, Բենգալական ծոց
- 3) Կարմիր ծով, Պարսից ծոց, Արաբական ծով
- 4) Բարենցի ծով, Լապտոնների ծով, Արևելասիբիրական ծով

49

Ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) Անտիցիկլոններին բնորոշ են տեղատարափ անձրևները:
- 2) Հասարակածային կլիմայական գոտում է այն վայրը, որտեղ գրանցվել է Երկրագնդի վրա տեղումների առավելագույն քանակը:
- 3) Օվկիանոսային տաք հոսանքները խոչընդոտում են տեղումների առաջացմանը:
- 4) Ծովային կլիմա ունեցող շրջաններում տեղումները տարվա ընթացքում բաշխվում են հավասարաչափ:

50

Ո՞ր պնդումն է սխալ.

- 1) Եվրասիայում անապատների բնական զոնան ձևավորվում է արևադարձային, մերձարևադարձային և բարեխառն կլիմայական գոտիներում:
- 2) Հարավային Ամերիկայի մերձարևադարձային կլիմայական գոտում տարածվում է տայգայի բնական զոնան:
- 3) Աֆրիկայում բացակայում է տափաստանների բնական զոնան:
- 4) Ավստրալիայում բացակայում է հասարակածային կլիմայական գոտին:

51 Նախագահական հանրապետություններ են.

- 1) Բրազիլիան և ԱՄՆ-ը
- 2) Հնդկաստանը և Գերմանիան
- 3) Ճապոնիան և Իտալիան
- 4) Թուրքիան և Իսպանիան

52 «Ժողովուրդ — կրոն» գույգերից ընտրել սխալը.

- 1) ճապոնացիներ — կոնֆուցիականություն
- 2) իսպանացիներ — քրիստոնեություն
- 3) մոնղոլներ — բուդդայականություն
- 4) պարսիկներ — մահմեդականություն

53 Ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) Թեյի համաշխարհային բերքի 3/5-ը ապահովում են Եվրոպայի երկրները:
- 2) Հյուսիսային Եվրոպայի երկրների գյուղատնտեսության առաջատար ճյուղը բուսաբուծությունն է:
- 3) Վուշը բարեխառն գոտու սակավ ջերմասեր մշակաբույս է:
- 4) Ջուտն ու սիսալը հացահատիկային մշակաբույսեր են:

54 Իտալիայի վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) Նավահանգստային քաղաքներում լայն զարգացում է ստացել նավթավերամշակող արդյունաբերությունը:
- 2) Հյուսիսային շրջանն իր զարգացման մակարդակով էականորեն զիջում է հարավային շրջանին:
- 3) Գյուղատնտեսության առաջատար ճյուղն անասնապահությունն է:
- 4) Բրնձի մշակությամբ աշխարհի առաջատար երկրներից է:

55 Բնութագրումով որոշել տարածաշրջանը.

Եվրոպա աշխարհամասի այս տարածաշրջանը հարուստ է անտառային և ջրային ռեսուրսներով: Տարածաշրջանի երկրները բնութագրվում են բնակչության ցածր բնական աճով, իսկ կյանքի միջին տևողությամբ աշխարհի առաջատարներից են: Հավատացյալ բնակչության հիմնական մասը քրիստոնյա բողոքականներ են: Ո՞րն է այդ տարածաշրջանը.

- 1) Արևմտյան Եվրոպան
- 2) Հյուսիսային Եվրոպան
- 3) Հարավային Եվրոպան
- 4) Արևելյան Եվրոպան

56

«Լեռնաշղթա — լեռնագագաթ» գույգերից ընտրել ճիշտը.

- 1) Միափորի — Լավվար
- 2) Սևանի — Քաշաթաղ
- 3) Ուրծ — Արմաղան
- 4) Բարգուշատ — Մեծ Եղնախաղ

57

ՀՀ կլիմայի վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) Տարվա ընթացքում տեղումների նվազագույն քանակը թափվում է գարնան ամիսներին:
- 2) Տարվա ցուրտ ժամանակահատվածում միջլեռնային գոգավորություններում դիտվում է ջերմաստիճանային շրջադասություն (ինվերսիա):
- 3) Հանրապետության տարածքը Բարեխառն կլիմայական գոտում է:
- 4) ՀՀ տարածքում ամենացածր ջերմաստիճանը գրանցվել է Արագածի լանջին՝ Քարի լճի շրջանում:

58

Ընտրել «օգտակար հանածո — հանքավայր» համապատասխանության ճիշտ շարքը.

1) պղնձահրաքար	ա. Սվարանց
2) պղնձամոլիբդեն	բ. Սոթք
3) ոսկի	գ. Կապան
4) երկաթաքար	դ. Ագարակ

- 1) 1-բ, 2-դ, 3-ա, 4-գ
- 2) 1-ա, 2-բ, 3-դ, 4-գ
- 3) 1-գ, 2-ա, 3-դ, 4-բ
- 4) 1-գ, 2-դ, 3-բ, 4-ա

59

Ի՞նչն ընդհանուր չէ Սյունիքի և Լոռու մարզերի համար.

- 1) Տարածված են լեռնաանտառային լանդշաֆտները:
- 2) Սահմանակից են Ադրբեջանի Հանրապետությանը:
- 3) Արդյունաբերության մասնագիտացման ճյուղերից է գունավոր մետաղա-ձուլությունը:
- 4) Բարձր է ուրբանիզացման մակարդակը:

60

Տավուշի մարզի գյուղատնտեսության առաջատար ճյուղերն են.

- 1) կերաբույսերի մշակությունը և շերամապահությունը
- 2) կարտոֆիլի մշակությունը և թռչնաբուծությունը
- 3) հացահատիկի մշակությունը և ոչխարաբուծությունը
- 4) պտղաբուծությունը և խոզաբուծությունը

61

Տրված պետությունները դասավորել խոշոր եղջերավոր անասունների գլխաքանակի նվազման կարգով.

- 1) Չինաստան
- 2) Հնդկաստան
- 3) Բրազիլիա
- 4) Արգենտինա

62

Գրել ՀՀ ցեմենտի արտադրության կենտրոնների համարները.

1) Արտաշատ	5) Գյումրի
2) Երևան	6) Հրազդան
3) Արարատ	7) Արթիկ
4) Վաղարշապատ	8) Գորիս

63

Գրել այն լեզվախմբերի համարները, որոնք չեն մտնում հնդեվրոպական լեզվաընտանիքի մեջ.

1) սլավոնական	5) քարթվելական
2) ռոմանական	6) իրանական
3) գերմանական	7) հնդարիական
4) թյուրքական	8) հայկական

64

Տրված են ծովային տաք հոսանքներ: Գրել Ատլանտյան օվկիանոսի ծովային հոսանքների համարները.

1) Կուրո Սիո	5) Այասկայի
2) Գվինեական	6) Բրազիլական
3) Մոզամբիկի	7) Գվիանական
4) Գոլֆստրիմ	8) Մուսսոնային

65

Երկու քաղաքներ հասարակածի վրա են, որոնցից մեկն արլ. երկ. 90°-ի վրա է, իսկ մյուսը՝ արմ. ե. 50°-ի: Որոշել դրանց միջև ամենակարճ հեռավորությունը կիլոմետրերով:

(66-67) Երկրի բնակչության թիվը 1,5 մլն է: Մեկ տարվա ընթացքում ծնվածների թիվը 25 000 մարդ է, իսկ մահացածների թիվը՝ 10 000 մարդ.

66 Որոշել բնակչության բացարձակ բնական աճը:

67 Որոշել բնակչության բնական աճի գործակիցը (%):

(68-69) Գետի լայնակի կտրվածքի մակերեսը 6 մ² է, գետի ջրի արագությունը՝ 3 մ/վ.

68 Որոշել գետի ծախսը:

69 Որոշել գետի հոսքը 1 ժամում:

ՀՀ մակերևույթի վերաբերյալ տրված պնդումներից որո՞նք են ճիշտ, որո՞նք՝ սխալ.

- 1) Փամբակի և Ծաղկունյաց լեռները արտաքին շարի լեռներ են:
- 2) Եղնախաղի լեռնավահանը ձգվում է Հայաստանի և Թուրքիայի պետական սահմանի ուղղությամբ:
- 3) Սևանա լիճը արևմուտքից եզրավորվում է Արեգունու և Սևանի լեռնաշղթաներով:
- 4) Շիրակի լեռնաշղթան ձգվում է միջօրեականի ուղղությամբ՝ Բազումի լեռնաշղթայից մինչև Վիրահայոց լեռնաշղթան:
- 5) Սյունիքի բարձրավանդակի ամենաբարձր լեռնագագաթը Մեծ Իշխանասարն է:
- 6) Արփայի գոգավորությունը Հարավային ծալքաբեկորավոր լեռնաշղթաների և միջլեռնային գոգավորությունների մարզում է: